E 9 МАР 1993

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1993 йил 6 март
ШАНБА
№ 28 (5.471).
НАРХИ: ОБУНАЧИГА 3 СЎМ. СОТУВДА 5 СЎМ.

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

8 МАРТ—ХОТИН-ҚИЗЛАР БАЙРАМИ

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА 8 МАРТ ТАБРИГИ

Меҳрибон ва муҳтарама онажонлар!
Қадрли опа-сингиллар!

Сизларни баҳор ва гўзаллик байрами, халқаро хотин-қизлар куни — 8 Март билан чин юракдан самимий табриклайман.

Шарқда азал-абаддан она, аёл сўзлари муқаддас ва мўътабар бўлиб келган. Улуғбек ва Навоийга алла айтган буюк ва мукаррам зот онадир. Сизнинг қўлларингиз бугун суюкли фарзандларимизга, жонажон Ватанимизга ёруғ йўл, саодат тилаги ила дуога очилгандир.

Ўзбекистон эндиликда келажаги буюк, кучли давлат бунёд этиш йўлидан бормоқда. Ҳар қандай давлатнинг асосини эса аҳил ва мустаҳкам оила ташкил этиши яхши маълум. Сизни биз оиламиз қуёши деб эъзозлаймиз. Сизнинг саховатли қалбингиз, меҳрли кўзларингиз хонадонимиз билан бирга жамиятимизнинг эртанги йўлларини ҳам файзли ва нурафшон қилишимизда, эл-юртимизда тинчлик, осойишталик ўрнатишда кўмак, умид ва илҳом бахш этади.

Сизнинг турмушдаги, истиқболимиз гуллари бўлган болалар тарбиясидаги қувонч ва ташвишларингиз ҳаммамизнинг диққат-эътиборимиздадир. Бу борада ҳар қандай қийинчилик ва муаммоларни бартараф қилиш давлатимиз сиёсатининг бош йўналишларидан бири бўлиб қолаверади.

Азиз ва муҳтарам аёллар!

Сизни юртимизга навбаҳор нафасини олиб келаётган ушбу қутлуғ ва гўзал айёмингиз билан яна бир бор қутлайман. Барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, оилангизда, ишда, ўқишда ва ижодда катта муваффақиятлар тилайман!

Ўзбекистон Республикасининг Президенти.
И. КАРИМОВ.

— Гулзордан гул уздим, гулим Сизгадир,

Меҳру муҳаббатим, дилим Сиздадир.

Қудратли давлатгина фуқаросини ҳимоя қилишга қодир бўлади

Мустақил Ўзбекистоннинг иқтисодий тараққиёт йўли қандай, республика раҳбарияти пулнинг қадрсизланиш суръатини пасайтириш учун нима чоралар кўрмоқда, республикада Ислом ақидапарастлигининг таъсири борми, Ўзбекистон рубль зонасида қоладими? Тошкентга келган хорижий мухбирлар билан 4 март куни бўлиб ўтган учрашувда Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовга ана шундай саволлар берилди. Ёзадиган ва суратга оладиган журналистларнинг бу катта «десанти»ни Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларидаги хорижий журналистлар уюшмаси ташкил этган эди.

Журналистлар учрашув учун Ўзбекистон раҳбарига миннатдорлик билдириб, у жаҳондаги етакчи ахборот маҳкамалари, газеталар, журналлар ва телерадиокомпаниялар вакиллари билан учрашишга рози бўлган биринчи Президент эканини таъкидладилар.

Ислом Каримов Ўзбекистондаги ҳозирги аҳволни таърифлаб, раҳбарият ўз олдига қўйган бош вазифа — тинчлик ва осойишталикни сақлаб қолиш, миллатлараро тотувликка эришишдан иборатлигини таъкидлаб ўтди. Жуда кўп қийинчиликларга қарамай, Ўзбекистон собиқ Иттифоқ ҳудудидаги энг барқарор республикалардан бири бўлиб турибди. Республика ўз тараққиёт йўлини танлаб олди, бу йўл бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтишга асосланган. Мустақил давлатни барпо этишнинг беш қоидаси ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқдаки, улар бир неча йилларга мўлжалланган дастурнинг пойдеворидир.

Бу қоидалар нималардан иборат? Ўзбекистон Президенти журналистларга ана шу қоидаларни тушунтириб берди.

Иқтисодиёт ҳамиша сиёсатдан устун туриши керак, у ҳеч қандай мафкурага бўйсунмаслиги лозим. Ёш мустақил давлат ҳаётининг бундай мураккаб ўтиш даврида, эски тузум устунлари қулаб, янгиси энди қурилаётган пайтда тартибсизликка ва ўпирилишга йўл қўйиш мумкин эмас. Ҳокимият ожиз ва уқувсиз бўлса, ана шундай тартибсизлик ва ўпирилиш юз беради. Тожикистондаги фуқаролар уруши бунга яққол мисолдир.

Ҳар бир ёш давлатда чинакам демократик қонунларга эга бўлишнинг ўзи камлик қилади. Аввало, барча фуқаролар бу қонунларга аниқ риоя этишларига эришмоқ зарур. Инсон ҳуқуқларига риоя қилиниши билан шуғулланувчи етакчи халқаро ташкилотларнинг мутахассислари Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини, унинг қонунларини энг илғор Конституция ва қонунлар қаторига дадил киритиш мумкин эканини эътироф этдилар. Раҳбариятнинг мақсади ҳам ҳар бир фуқаро лавозими ва шахсидан қатъи назар бу қонунларга сўзсиз риоя қилишига эришишдан иборатдир.

Ҳамдўстликдаги бошқа республикалардан фарқли равишда Ўзбекистонда аҳоли барқарор кўпайиб бормоқда. Бу борада ҳам аниқ мақсадга қаратилган ижтимоий сиёсат алоҳида аҳамиятга эга. Ҳозирги ўтиш даврида турмушнинг оғирлиги аён, деб таъкидлади Президент. Аммо республикада ахлат титиб емиш қидираётган одамлар йўқ, тиланчилик омон қолишнинг бирдан бир воситаси бўлган ҳам эмас.

Ислом Каримов журналистларнинг эътиборини Марказий Осиё минтақасининг ўзига хос хусусиятларига қаратди. У бозор муносабатларига ўтишнинг «100», «500» кунлик афсонавий дастурлари ҳақиқатдан узоқлигини таъкидлади. Янги иқтисодий тизимга машъум «сакраш» ва «ёриб ўтиш»ларсиз аста-секин ўтиш лозим. Бу соҳада шошма-шошарлик қилиш фақат зиён келтиради.

Президент давлатнинг молия-кредит сиёсати тўғрисида гапириб, Болтиқбўйи мамлакатларининг, Украинанинг тажрибаси миллий валютани жорий этиш шунчаки бир мақсад эмаслигини кўрсатмоқда, деб таъкидлади. Ўзбекистон имзоланган битимларга содиқ бўлиб қолади, у рубль зонасидан чиқмоқчи эмас. Бироқ бу соҳада кўп нарса Россия раҳбарияти ўтказаётган сиёсатга боғлиқ. Афсуски, бу сиёсатни кўпинча олдиндан билиш қийин. Ўтган йили бошқа МДҲ мамлакатлари каби Ўзбекистонда ҳам ишлаб чиқариш ҳажми камайганини қайд этилганига қарамай, ҳозир иқтисодиётни соғломлаштириш тамойили намоён бўлиб қолди. Мустақил мамлакатлар корхоналари ўртасидаги ўзаро фойдали алоқалар тикланмоқда, шубҳасиз, Ўзбекистон фуқароларининг дастурхони тўкинроқ бўлади. Бунда 750 минг гектарга яқин суғорма ер деҳқонларнинг шахсий фойдаланиши учун ажратиб берилгани муҳим аҳамиятга моликдир.

— Бундан икки-уч йил муқаддам экилган мевали дарахт кўчатлари тез орада ҳосил бера бошлайди, — деди Ислом Каримов. — Бу гапни юзаки тушунмаслик керак. Сўз республикада амалга оширилаётган туб ўзгаришлар ҳақида бормоқда. Ўзбекистон ўзининг меҳнатсевар халқи, қудратли иқтисодий салоҳияти билан гуллаб-яшнаган мамлакатлар қаторига чиқиб олади. Бу хусусда менда ҳеч қандай шубҳа йўқ...

Нима учун Республикада сиёсий партиялар ва ҳаракатлар «қисувга олинмоқда»?

Журналистлар билан учрашувда бу савол бир неча бор такрорланди. Ислом Каримов ҳам унга батафсил жавоб берди. Ўзбекистон Конституциясида, қонунларида муҳолифатга тааллуқли турли сиёсий партияларнинг иш олиб бориши кўзда тутилган. Лекин жаҳон тажрибаси ҳам мавжуд. Жаҳондаги ривожланган мамлакатларнинг қайси бирида қонуний йўл билан сайланган ҳукуматни ағдариб ташлашни, халқни уруш гирдобига тортишни ўзига мақсад қилиб қўйган партиялар расмий равишда иш олиб боряпти?

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ёш авлод саломатлигини мустаҳкамлаш, уни маънавий, ахлоқий ва жисмоний жиҳатдан тарбиялаш, унга ватанпарварлик ва ўз Ватани — Ўзбекистонга меҳр-муҳаббат туйғусини сингдириш ишидаги алоҳида хизматларни рағбатлантириш мақсадида, шунингдек болалар манфаатлари йўлида ҳайрия фаолиятини ривожлантиришда фаол иштирок этганлик учун:

1. Ўзбекистон Республикасининг «Соғлом авлод учун» орденини таъсис этиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин (Ўзбекистон Республикасининг «Соғлом авлод учун» ордени тўғрисидаги Низом ва унинг тасвири илова қилинади).

2. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 82-моддасига биноан ушбу фармон Ўзбекистон Республикасининг Олий Кенгашига тақдим этилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 4 март.

«СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИНИНГ ТАСВИРИ

1. I даражали «Соғлом авлод учун» ордени олтин суви югуртирилган металлдан тайёрланиб, 34 мм. диаметрдаги тўғри доира шаклига эга. Орденнинг ўнг қисмида қуёшнинг илиқ нурлари аксида она ва боланинг қавариқли тасвири туширилган. Орденнинг орқа томонида Ўзбекистон Республикаси гербининг қавариқли тасвири ва доира бўйлаб «Соғлом авлод учун» сўзлари ёзилган. Доиранинг юқори қисмида 12 та юлдуз тасвирланган. Орден орқа томонининг четлари бўртма ҳошияланган.

Орден илмоқ ва ҳалқа ёрдамида ёнлари кумуш суви югуртирилган даста билан бириктирилади. Дастанинг ички қисми яшил рангли товланадиган лента билан ўралган. Лентанинг ўртасида олтинранг ўрик дарахтининг гуллаб турган шоҳи ўйиб ишланган.

2. II даражали «Соғлом авлод учун» ордени кумуш суви югуртирилган металлдан тайёрланади. Орден илмоқ ва ҳалқа ёрдамида ёнлари ўйма олтинранг даста билан бириктирилади. Дастанинг ички қисми кумуш рангли товланадиган лента билан ўралган. Лентанинг ўртасида кумушранг ўрик дарахтининг гуллаб турган шоҳи ўйиб ишланган.

АҲЛИ ЗЕБОЛАРНИ ҚУТЛАБ

Серқуёш ўлкамизда яна баҳор, яна янгиланиш фасли. Бу йилги баҳорнинг ўзгача маъноси, ўзгача чиройи ва нашидаси бор: истиқлолимизнинг иккинчи баҳори мустақиллик йўлидан дадил одим ташлаётган халқимизга, қадрли ва меҳрибон хотин—қизларимизга алоҳида байрам кайфияти бахш этяпти.

Халқаро хотин—қизлар куни арафасида Тошкентнинг Алишер Навоий номидаги санъат кошонасига пойтахт жамоатчилиги вакиллари, ишчи ва хизматчилар, фан ва маданият намояндалари, уруш ва меҳнат фахрийлари, ёшлар тўпландилар. Бу ерда Халқаро хотин—қизлар куни — 8 мартга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков очди.

Республика хотин — қизлар қўмитасининг раиси, Ўзбекистон халқ шоираси Ҳалима Худойбердиева Ўзбекистон хотин — қизларининг фаолияти ҳақида маъруза қилди.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов, республика «Маҳалла» жамғармасининг раиси Шукур Темуров меҳрибон ва мунис аёлларимизнинг ажойиб фазилатлари, уларнинг жамиятда тутган ўрни тўғрисида гапирдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов йиғилишда сўзга чиқиб, хотин— қизларни юртимизга навбаҳор нафасини олиб келаётган қутлуғ ва гўзал айём билан муборакбод этди.

Йиғилишда Ўзбекистон Олий Кенгашининг Раиси Ш. Йўлдошев, республика Бош вазири А. Муталов қатнашдилар.

Тантанали йиғилиш Ўзбекистон санъат усталарининг катта байрам концерти билан якунланди.

(ЎзА).

ДАЛАЛАР УЙҒОҚ

КЎКЛАМ МЕҲНАТ БИЛАН КЎРКАМ

Бўлимимиз деҳқонлари ўтган йили эришилган натижаларни ҳар томонлама чуқур таҳлил қилдилар. Ютуқлар, айрим нуқсонлар кўз гудагидек аён бўлди. Бултур 340 гектар майдонда ғўза ўстириб, гектаридан 31 центнер ўрнига 33,5 центнердан хирмон кўтардик. Давлатга 1135 тонна оқ олтин сотилди. Унинг ярмидан зиёди зангори кемалар ёрдамида саранжомланди. Бугун ушбу рақамларни осонгина айтаяпмиз. Лекин уларнинг замирида йил бўйи қилинган заҳматли меҳнат мужассамдир. Заршуносларимиз мўлжалдаги ҳосилни етиштириш учун об-ҳаво инжиқликларини мардонавор енгдилар. Экин парвариши маромида ташкил этилди. Ўғитдан, сувдан, ишчи кучидан оқилона фойдаланилди. Иш сифатига қараб ҳақ тўлаш йўлга қўйилгани қўл келди, ортиқча харажатлар қилинмади.

Буларнинг ҳаммаси пировардида ўз натижасини берди. Бўлимимиз бўйича пахтачиликдан 22 миллион 230 минг сўм ўрнига 25 миллион 713 минг сўм даромад олинди. Шубҳасиз бу меҳнат аҳли манфаатдорлигига ижобий таъсир этди. Йил якунида пахтакорлар ҳар бир сўм иш ҳақига 2 сўм 41 тийиндан қўшимча олдилар. Бошқача айтганда, ялпи даромаднинг 8 миллион 200 минг сўми мукофотга тарқатилди.

Илғор бригадалар янада қувончли натижаларни қўлга киритдилар. Нўъмон Сулаймонов, Ҳусан Парпиев бошлиқ жамоалар гектаридан 35,5—37 центнердан ҳосил саранжомлаб, пешқадам бўлдилар. Якунда уларнинг аъзолари ҳар сўмга 3—3 сўм 77 тийиндан пул олишди. Айрим звенолар янада кўпроқ даромад эгаси бўлдилар. 1-бригада звенолари ҳосилдорликни 37 центнердан оширишиб, юқори иш ҳақи олдилар.

Деҳқонларимиз бултур куздаёқ ҳосилдан бўшаган майдонларни сифатли шудгорлаб, текислаб, суғоришга тайёрлаб қўйишганди. Қиш ойларида бу пайкалларга 15 нафар тажрибали сувчилар обиҳаёт таради. Гўнг чиқариш, сув йўлларини тартибга келтириш каби юмушлар ҳам уюшқоқлик билан ташкил этилди. 10 минг кубометрдан зиёд тупроқ ишлари бажарилиб, ариқлар равонлаштирилди. Маҳаллий ўғит жамғариш учун 8 та транспорт трактори, 2 та юклагич, етарли ишчи кучи ажратилган.

Бўлимимиз ҳудудидаги қишлоқларни ободонлаштириш, турмушини яхшилаш, маданий-маиший соҳаларни ривожлантириш бўйича кўпгина ишлар қилинмоқда. Барча йўллар асфальтланган. Қумқишлоқда 110 ўринли болалар боғчаси қурилиб, ҳадемай фойдаланишга топширилади.

Жамоамиз аъзолари шу кезларда кўкламги юмушларни авж олдирмоқдалар. Минерал ўғитлар келтириш, уруғлик жамғариш, далаларни текислаш ва бошқа ишлар қизғин. Мақсадимиз ягона: ўтган йили эришилган натижаларни янада мустаҳкамлаш, меҳнат ютуқларини кўпайтиришдан иборат. Шу ниятда бор куч ва тажрибамизни ишга солаяпмиз.

А. МИРСОДИҚОВ,
Данғара районидаги «Найманча» давлат хўжалигининг бўлим бошқарувчиси.

МИРИШКОРЛАР АҲДИ

Навбаҳор районидаги Алишер Навоий номли жамоа хўжалигининг 4-бригадасига Раъноқул Фармонов етакчилик қилади.

— Бултур куздаёқ далаларни сифатли шудгорлаб қўйгандик, қиш бўйи мавсум юмушларини вақтида ўтказдик, — дейди бригада саркори. — Айниқса, яхоб беришга эътиборни қаратдик. Чунки ерларимиз бу юмушни сифатли бажаришни талаб этади. Бундан ташқари гектар ҳисобига 35—40 тоннадан гўнг тайёрлаш ҳаракатидамиз. Бултурги натижаларга келсак, шароит оғир бўлганлиги сир эмас. Шунга қарамасдан деҳқонларимиз сидқидилдан меҳнат қилдилар. Кузда 250 тонна ўрнига 288 тонна пахта сотишга эришдик. Ишловчиларнинг йил якунидаги моддий манфаатдорликлари ҳам чакки бўлмади.

Бригадада ўз ишининг устаси бўлган, топшириқни пишиқ-пухта бажарадиган кишилар кўп. Механизаторлар Ҳақберди Бобоев, Турсун Маҳмудов, Замон Хўжаев, сувчилардан Ориф Шодиев, Зоир Бозоров, Азамат Хидиров шулар жумласидан. Улар айни кезларда кўпчиликка ўрнак бўлишаяпти. Далалар вақтида яхоб сувига қондирилди, ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Маҳаллий ўғит тўплаш давом этмоқда. Бригада аъзолари бу йил гектаридан камида 30 центнердан пахта етиштиришни кўзлашаяпти.

П. ЭРГАШЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ГУРУҲ АЁЛЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш, фан ва маданиятни юксалтириш ишига баракали ҳисса қўшганликлари, ёш авлодни тарбиялашдаги хизматлари учун ҳамда халқаро хотин-қизлар байрами — 8 Март куни муносабати билан Ўзбекистон Республикаси хотин-қизлар қўмитаси таклифига биноан қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ»

Рашидова Сайёра Шарофовна — Ўзбекистон Фанлар академияси кимё ва физика полимерлари институтининг бўлим бошлиғи, профессор.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРТИСТИ»

Абдуллаева Насиба Меликовна — Самарқанд вилоят ҳокимлиги маданият ишлари бўйича бошқармаси ҳузуридаги «Самарқанд» ансамблининг хонандаси.

(Давоми 3-бетда).

Аёл қалби

Сахий зарбулоқ, дарёдек уйғоқ, қуёшдек қайноқ

БАҲОРНИНГ илк байрами дунёдаги энг табаррук зот — аёлларга аталган. Чунки баҳор ҳам аёллардек гўзал, ифорли, кўнгилларни яшнатиб, дилларни муаззам туйғуларга ошно этади. Аёлнинг буюклиги, қудрати, салоҳияти ва гўзаллиги олдида баҳор недир? Аёл — ҳаётнинг аввали ва давомчисидир. Бу мўътабар зот инсонга умр ҳадя этади, тунларни бедор ўтказиб гўдагига алла айтади. Уни оқ ювиб-оқ тараб камолга етказади, оппоқ сути билан бола юрагига Ватан, халқ, миллат меҳрини жойлайди, уни эл қаторига қўшади. Инсонни энг эзгу ниятларга она бошлайди, фарзандига эзгуликнинг нурли йўлларини очади.

ОНАЛИК БАХТИ, БЕКАЛИК ТАХТИ

Шунинг учун ҳам улуғ бобокалонимиз Алишер Навоий «Равзаи жаннату жинон боғини оналарнинг «аёғи остида» кўрганлар. Зеро, меҳрнинг чароғбони, инсон камолининг етакчиси онадир.

Аёллар эъзоз кўрган юртда эса мард ўғлонлар, алпкелбат паҳлавонлар, паричеҳра, ақл-ҳушли қизлар дунёга келади. Аксинча, уларга паст назар билан қаралган жамиятда тараққиёт инқирозга юз тутади, улуғ алломалар, ҳур фикрли донишмандлар етишиб чиқмайди.

Яхшиларнинг нияти, Аллоҳнинг инояти сифатида юртимизга истиқлол кириб келди. Мустақиллик айниқса, қўли қадоқ, эртаю кеч умри далада ўтган, ҳатто ўзи тугил фарзандларига ҳам қарашга вақти етмаган ўзбек хотин-қизларига бебаҳо туҳфа бўлди. У ҳурлик туфайлигина ўзининг аёллигини, оналигию гўзаллик маъбудаси эканлигини англади. Ватаннинг келажаги ўз қўлидалигини, буюк миллат яратувчиси эканлигини тушунди, эрк ва озодлик, эзгулик йўлида қадди билан бирга қадрини баланд кўтариб жамият тараққиётига хизмат қилиш учун шайланди.

Ҳа, бугун ҳам жамият тараққиётини, истиқболини аёл меҳнатисиз, унинг фидойилигисиз тасаввур этиб бўлмайди. Бу борада уларнинг хизмати беқиёсдир. Хотин-қизларимиз халқ хўжалигини ривожлантириш, ишлаб чиқаришда фаоллик кўрсатиш билан бирга миллатнинг эртаси бўлган бола тарбиясига ҳам катта эътибор бермоқдалар.

Ҳозир районимиз аҳолисининг 51 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Уларнинг 381 нафари маиший хизматда, 402 нафари савдода, 1120 нафари енгил саноатда, 1,5 мингга яқини эл саломатлиги йўлида, 1842 нафари халқ таълими соҳасида, 142 нафари маданиятда ва 12 мингдан ортиғи қишлоқ хўжалигида меҳнат қилмоқда.

Районимиз хотин-қизлар кенгаши узоқ йил меҳнат қилиб, айни кунда нафақадаги онахонларимизни, ёш болали аёлларни, барча соҳада меҳнат қилаётган опа-сингилларимизни ижтимоий ҳимоя қилиш, уларни қизлик, оналик ва аёллик ҳуқуқларини муҳофаза этиш борасида амалий ишларни олиб бормоқда.

Айни кунларда 14 ёшгача бўлган 43 минг 246 нафар болаларга, 24 минг 230 нафар ёш оналарга 44 та фельдшер-акушерлик пунктлари, 14 та қишлоқ ҳакимлик давохоналари, 2 та участка касалхонаси, марказий шифохона ва бир қатор поликлиникалар бепул тиббий хизмат кўрсатмоқда. Ўтган йили 24 минг хотин-қиз диспансер кўригидан ўтказилди. Уларнинг 3 минг 717 нафари амбулаторияларда, 3 минг нафари шифохоналарда даволанди.

Аёл қалби фарзандига меҳр-муҳаббат билан тўлса, рўзғори, бола-чақасидан кўнгли тўқ бўлса, иш унуми ошади, меҳнат қилиб чарчамайди. Чунки она учун фарзандининг безавол камолидан ортиқ бахт йўқ. Комил фарзандлар эса фақат осойишта турмуш мевасидир. Бу ҳамиша кенгашимиз фаоллари эътиборида.

Соғлом онадангина ақли бутун, фикр-мулоҳазали, етук фарзандлар туғилишини ҳисобга олиб, ёш оналарга бола тарбияси учун ҳар томонлама шароит яратиб бераяпмиз. Кам даромадли ва камқон ҳомиладор аёлларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Уларга 668 минг 400 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари, 34 минг сўмлик дори-дармонлар бепул берилди. Бир ярим яшаргача боласи бўлган 15 минг 551 онага 5 миллион 341 минг 519 сўм, бир ярим ёшдан олти ёшгача боласи бўлган аёлларга эса 9 миллион 394 минг 933 сўм нафақа пуллари тўланди.

Ҳукуматимиз хотин-қизларнинг турмуш шароитини яхшилаш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш, меҳнат фаолиятини ошириш учун ҳаётбахш қонунлар қабул қилмоқда. Лекин шуни алоҳида таъкидлаш керакки, хотин-қизларимиз ўртасида оз бўлса-да, айрим кўнгилсиз воқеа-ҳодисалар бўлиб турибди. Ёш оилалар ўртасида жанжаллар ҳамон содир бўлмоқда. Ўтган йили 57 та никоҳ бекор этилди. Ҳар бир оилада ҳеч бўлмаганда 1—2 нафардан фарзанд бор. Ота-оналару қайнона-қайноталарнинг арзимас арази билан бегуноҳ гўдаклар она ёки ота меҳрига зор бўлиб қолмоқда.

Хотин-қизлар кенгашимиз оилавий ажримларнинг сабабларини чуқур ўрганиб, ўз вақтида амалий тадбирларни қўлламоқда. Бугунги оилавий низоларнинг бош сабаби йигит-қизларимизнинг оила қуришга ўқувсизлиги, ҳаётни билмасликларида. Баъзан жанжал бўлган уйга бориб ҳайрон қоламан. Ҳамма ёқ ифлос, кирлар ювилмаган, уйлар йиғиштириқсиз. Келинчакка гапирсанг йиғлайди, койимоқчи бўлсанг, «ўзимни ўлдираман» деб қўрқитади. Қайнона бечоранинг жони ҳалак келини шайтонга ён бериб, ўзини бир нарса қилиб қўйса, ўғлининг умри ҳазон бўлади.

«Яхшиси ажрим». Шу туфайли айрим кўнгиллар мажруҳ, бегуноҳ гўдаклар етим қолаётгани ҳеч кимнинг эсига келмайди. Бундай кўнгилсизликларнинг олдини олиш учун хотин-қизлар билан суҳбатлар, учрашувлар уюштираяпмиз.

Жамият тараққиёти оила заволсизлигига, хонадон тинчи аёлларга боғлиқ. Аёлнинг ҳимоясига отланган хотин-қизлар кенгашларимизга катта эътибор берилса, деган умиддаман. Район хотин-қизлар қўмитасининг эътибори оширилиб, жойлардаги аёллар билан учрашишга шароит яратилса, оила тинч, кўнгиллар хотиржам, болалар соғлом ва баркамол бўларди.

Бугун, байрам арафасида республикамиздаги барча мунис онахонларни, заҳматкаш, дилбар опажонларимизни, зебо сингилларимизни улуғ айём билан муборакбод этамиз. Уларнинг барчасига аёллик тахти, оналик бахти, бекалик, гўзаллик салтанати насиб этсин.

Розия ШОЕВА,
Шофиркон район хотин-қизлар кенгаши раиси.

КЎНГИЛ

Бу дунёда суймаганим — хиёнату ёлғондир.
Мардим, мени маъзур тутинг, феълим сизга аёндир:

Сиз бепарво ағёр тутган ёлғонларни ичдингиз,
Меҳрим синди, энди унинг тузалмоғи гумондир.

Қалбингизнинг деворлари тош бўлибди, ёр энди,
Ўрим-ўрим қаро сочлар занжир энди, дор энди,

Йўлларимни ёритмоқни бир эгамдан сўрайман,
Ёлғиз йўлда суянганим номус энди, ор энди.

Хайр, дедим, ҳеч толмасин ётга берган қўлингиз,
Тиканлардан холи бўлсин ҳар дам босар йўлингиз.

Сизга омад тилай-тилай бир қайрилдим ортимга:
Подшоҳим, тушган экан қурбақага кўнглингиз...

Зуҳра АЛИЕВА,
Қува районидаги 17-мактаб ўқитувчиси.

ДУО—ЭЗГУЛИККА ЙЎЛ ОЧГАЙ

— Аёлнинг гўзаллиги ҳусни латофатидами ёки лутфи малоҳатида?

Дўстлик районидаги «Манас» давлат хўжалигида яшовчи, бир ўғил, уч қизнинг онаси, 30 неваранинг севимли бувижониси, фариштали уй бекаси 70 ёшли онахон Маҳсума ая Кенжаеванинг айтишича, аёл гўзаллиги унинг донолигию ақл фаросатига ва яна ибосига боғлиқдир.

* * *

— Бир қизга қирқ уйдан тийиқ керак, — дейди Робия буви Муҳаммадиева. Ҳақиқатан ҳам донишманд момоларимиз ўгитига қулоқ тутганлар, уларнинг панд насиҳатларига амал қилганлар асло кам бўлмаган.

Робия буви Файзулла Хўжаев туманидаги табаррук онахонлардан. Бир умр Бухородаги пиллакашлик фабрикасида меҳнат қилиб, бугунги кунда фарзандлару невара-чеваралар ардоғида кексалик завқини сурмоқда. Маҳалладошлари онахонни улуғимиз, доно момомиз, деб уй тўрига ўтказадилар, никоҳ тўйларида фарзандларимиз сиздек бахтли-тахтли,ували-жували бўлсин, деб фотиҳа олишади.

* * *

— Дунёдаги энг улуғ бахт нима, деб сўрашса ҳеч иккиланмасдан оналик бахти деб жавоб берардим, — дейди Гурлан районидаги «Коммуна» жамоа хўжалиги аъзоси, 9 фарзанднинг онаси Шарифа Салаева.

Опахон сўзда чечан, ишда илғор, оилада саранжом-саришта, чевар, пазанда уй бекаси. Хуллас, мақтаса мақтагулик, ўрнак олса арзигулик оналардан. Тўрт йилдан бери ижарага ер олиб, пахта етиштиради.

* * *

— Ҳаётда тирикчилик, рўзғор, ебичиш, мол-дунё орттиришдан ҳам улуғроқ юмушлар бор. Бу Ватаннинг, халқнинг корига ярамоқ, эркин, ҳур яшаш саодатидир.

Ўзбекистон халқ депутати Норпошшо Иброҳимованинг фалсафаси шундай. У ҳаётини кенг пахта далалари, дилкаш, самимий қишлоқ кишиларисиз тасаввур этолмайди. Тўрт қиз, уч ўғилнинг онаси. Яшаш манзили Хоразм вилоятнинг Ҳазорасп райони.

* * *

— Фақат эрининг топиб келганига кўз тикиб яшаган аёл ношуддир. У аввало игнаю ипни, чокни, пазандалигу чеварликни ҳунар қилиб олиши керак. Шундагина тадбиркорлик билан оила тебратади, — дейди Ғиждувон районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида яшовчи пири бадавлат онахон Зайнаб буви Қудратова.

Бу табаррук онахон 9 фарзанднинг онаси, 50 га яқин невара-чевараларнинг севимли бувижониси. 45 йил колхозда ишлаб, 1961 йилда умр йўлдоши вафот этган бўлса-да, фарзандларини бировдан кам қилмай, оқ ювиб-оқ тараб ўстирган. Айни кунларда онахоннинг 7 фарзанди олий маълумотли, икки қизи эса пахтакор.

Ана шундай меҳнаткаш, фидойи, қалби пок онахонларимиз бахтимизга омон бўлсинлар.

ИҚБОЛ ТОПГАН ОЙИМСУЛУВ

Ойимсулув опа ўз касбига меҳр қўйган шифокорлар тоифасидан. Ҳар куни азонда ҳовлидаги юмушларини саранжомлаб ишхонасига шошади. У фақат беморлар дилига малҳам бағишлаш билангина кифояланмай, эл ташвиши учун ҳам тинмай елиб-югуради.

Дарҳақиқат, Паст Дарғом район «Шарқ Юлдузи» жамоа хўжалиги ҳудудидаги Парчақора қишлоғи тиббиёт пунктининг ҳамшираси Ойимсулув Муҳаммадиева эзгу ва хайрли ишга бош қўшди. Унинг янги тиббиёт шохобчаси очиш учун қилган саъй-ҳаракати зое кетмади. Энг муҳими, хўжалик бошқаруви раиси Асад Жуманов ҳам қишлоқ ободончилиги, халқ саломатлиги учун қилинаётган бу ишни қўллаб-қувватлади. Янги бинони тиклаш, ишлари хўжаликнинг бевосита ёрдами туфайли амалга оширилди. Гарчи иқтисодий аҳвол оғир бўлса-да, одамлар соғлигини назорат қиладиган тиббий шохобча учун маблағ топилди. Кези келганда қишлоқ оқсоқоли Тўйли бобо Элмуродов ҳам ёшларни ёнига олиб ҳашар уюштиришда бош-қош бўлди.

— Аввало яхши фазилатли инсонлардан миннатдорман, — дейди ҳамшира Ойимсулув опа. — Улар бир четда томошабин бўлиб туришмади. Найманобод қишлоқ шифокорлик амбулаторияси бош ҳакими Абдужалил Худойбердиев қийин вазиятларда қўлидан келганича ёрдам кўрсатишга шошилди. Яхшилик ҳеч қачон унутилмайди.

Ойимсулув опа 17 йилдан буён ҳамшира бўлиб ишлаб келмоқда. У ўз касбини жон-дилидан севади. Хонадонлардаги кўп чақирувлар шахсан унинг номига келиши ҳам бу фикримизни тасдиқлайди. Ахир эл-юрт ўртасида ҳурмат қозониш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Бундай бахтга эришиш учун Ойимсулув опа ҳамиша дардмандларнинг бошида парвона бўлиб, уларнинг ҳолидан хабар олиб туради. Унинг беҳаловат бўлган тунлари жуда кўп. Опа эл ташвишини ўзиники деб билади.

Яқинда қишлоқда беш хонали янги тиббиёт шохобчаси ишга туширилди. Кишиларнинг севинчи бир олам. Устига-устак Ойимсулув Муҳаммадиевага қувончли айём кунида «Мустақиллик нишони» топширилди. Ўзи бош-қош бўлган янги маконга мудира этиб тасдиқланди. Ҳаловатсиз ўтган дамлар бесамара кетмади. Ҳа, инсон ўз тақдирини ўзи яратади. Ойимсулув опанинг фаолияти бунга ёрқин мисолдир.

Ғайрат БОБОҚУЛОВ.

Раққосанинг ўйидир баҳор,
Созандалар куйидир баҳор.
Қир-адирда лолалар алвон,
Бу баҳорда ажиб хислат бор!

Абдусаттор ТЎРАЕВ олган сурат.

АҲЛИ ДОНИШ ДЕМИШКИМ...

Яхши хотин — оиланинг давлати ва бахти. Уйнинг озодалиги ундан, уй эгасининг хотиржам ва осойишталиги ундан. Ҳуснли бўлса кўнгул ёзуғи, хушмуомалали бўлса — жон озиғидир. Оқила бўлса, рўзғорда тартиб-интизом бўлади, асбоб-анжомлар покиза ва саранжом туради.

Алишер НАВОИЙ.

Аёлларни фақат карамли кишиларгина ҳурмат қилади, уларни фақат безориларгина хафа қилади.

Имом ат-ТЕРМИЗИЙ.

Токи ер юзида биттагина аёл мавжуд экан, у ҳақида ҳамиша нимадир янги гап айтиш мумкин.

С. БУФФЛЕР.

Аёл — буюк сўз. Унда қизлик мусаффолиги, дўстга хос фидойилик, она жасорати мужассам.

Н. А. НЕКРАСОВ.

Аёлга муҳаббат биз учун буюк, ҳеч нарсанинг ўрнини босолмайдиган аҳамият касб этади. У худди гўштга солинган туздек: юракка сингиб уни бузилишдан сақлайди.

В. ГЮГО.

Одамзоднинг биринчи тарбиячиси онадир.

О. ГОЛЬДСМАН.

Болалари бўла туриб зериккан аёл нафратга лойиқдир.

Жан ПОЛЬ.

Аёлларга хос боқий назокат яхши эркакларга ҳамиша қаноат бағишлаб келган.

Р. РОЛЛАН.

ТАЪЗИМ

ДУНЁДА бир муқаддас сўз бор. Унинг теграсида эзгулик, меҳр-оқибат, яхшилик, садоқат ва поклик яшайди. Бу онадир. Дунё яралгандан бери онанинг буюклиги, фарзандларига муҳаббати, оқилалигию донолиги ҳақида ёзмаган шоир, қўшиқ қилиб куйламаган санъаткор бўлмаса керак.

Ҳақиқатан ҳам оналар таърифга сиғмайдилар. Уларнинг салоҳияти, куюнчаклиги, фарзандларига меҳр-муҳаббати илоҳий мўъжизадир. Шундан бўлса керак, инсон учун муқаддас саналган азиз каломларга ОНА сўзини қўшиб айтилиши, шундан бўлса керак Она дуосининг қудрати, сеҳри!

Мен бугун ана шу олижаноб инсонлар ҳақида сўзлар эканман, хотирамга узоқ Сурхон воҳасида яшовчи мунис оналар, дилкаш, доно момолару дилбар опалар, хаёли-иболи қизлару жажжи сингиллар келади. Уларнинг покиза тилаклари, содда, самимий сўзлари, покдомон юраклари қалбимга акс-садо беради.

Айниқса меҳнаткаш, фидойи, камтар, камсуқум пахтакор аёллар кўз олдимдан бир-бир ўтади. Мана улар оғир, залворли кетмонларини кўтариб, севимли далаларига ошиқадилар. Қиш бўйи ер ҳидини, қадрдон тупроғини соғинган кўнгиллар баҳорни ёруғ юз, эзгу ният билан қаршилайдилар. Кимлардир машаққат деб билгувчи меҳнатни улар бахт деб тушунадилар. Улар орзуларини, ниятларини пахтага боғлашган. Шунинг учун ҳам хорижий тилларни эмас, пахта тилини яхши билишади.

Ўзи етиштираётган пахтадан тайёрланаётган чит, ёғ, совунга зориқса ҳам арзу дод қилишни ор деб билади. Чунки у оҳ-воҳ қилишдан кўра қийинчиликларни тезроқ енгиш чораларини излайди. «Излаган имкон топади», деганларидек ҳар мушкулга тадбир топади, тўсиқларни ақл-фаросат билан енгиб, нурли манзилга чиқади. Совун тақчил бўлганда, ғўзапоя кулини қайнатиб кир ювади, пахта ёғи етмаса, мой-жувозлар қуриб ўзи қўлбола, тўйимли ёғ тайёрлайди.

Эҳ-ҳе, бир қарашда содда кўринган бу аёлларнинг тадбиркорлиги, донолиги, чеварлиги зеварлиги олдида ҳар қандай ишбилармон ҳам ҳайратга тушади. Чунки уларнинг моҳир қўлларида бир парча мато бебаҳо санъат дурдонасига айланади.

Сурхондарёлик аёллар, келинчаклар ҳадеб болаларига фалон пулга дўкондан кийим-кечак олиб беравермайдилар. Ўзлари яхши ниятлар билан дўппию чопон, кўйлак-иштон тикишади, борингки пайпоққача тўқишади. Оналарга қараб қизалоқлар ҳаётга кириб келади. Бундай қизлар турмушда учрайдиган айрим қийинчиликлар, йўғу йўқчиликлар олдида тушкунликка тушиб қолмайдилар. Ўз ақллари, қолаверса меҳнати билан уларни енгиб ўтишади. Бундай қизларни келин қилганлар эса бир умр бахт-қувончга ёр бўлиб яшайдилар.

Ҳа, бизнинг Сурхондарё аёллари шундай оқила, барно, улар қоронғилик қўйнидан ёриб чиқувчи оппоқ тонгга ўхшайдилар, ниятлари холис, диллари пок, ёмонликни яхшилик билан енгмоқ — уларнинг оддий ақидаси. Иқтисодий қийинчиликларни улар ўз меҳнати билан енгишга аҳд қилишган. Шунданми, йўллари нурли, қалблари қўрли, юраклари ору номусли.

Мана шу Сурхон воҳасининг иймон-эътиқодли қиз-жувонларини, оналарини, қолаверса республикамиздаги барча хотин-қизларни 8 март — баҳор, гўзаллик, меҳр-муҳаббат байрами билан муборакбод этаман. Аёл қалбининг гўзаллигидан дунё покликка, меҳр-оқибатга тўлсин.

Раззоқ ШОЙМАРДОН,
Тошкент давлат дорилфунуни толиби.

БИР ҲОВУЧ ГАВҲАР

● Аввал онангга, яна онангга ва яна онангга, сўнг отангга яхшилик қил.

● Сизларнинг яхшиларингиз ўз аҳли аёлига хушмуомалада бўлганларингиздир.

● Қачонки, эр ўз хотинига ва хотин ўз эрига қарашса, Тангри ҳам уларга раҳмат назари билан қарайди. Борди-ю, кафтини кафтига қўйса, бармоқлари орасидан гуноҳлари дув-дув тўкилади.

● Икки қиз фарзандни боқиб, тарбиялаб вояга етказган одам билан мен жаннатда бирга бўлурман.

● Одамларнинг ёмони — ўз аҳли аёлига бахиллик ва қизғончиғлик қиладиганидир.

Муборакбод этамиз

Азиз ва мўътабар онажонимиз, бувижонимиз Иқболхон Мансурова!

Қутлуғ 80 ёшингиз билан чин дилдан муборакбод этамиз. Сизни, бутун умри ҳалол меҳнат билан ўтаётган табаррук онахонни урушнинг қийин дамларида ҳам, ундан кейинги пайтда ҳам фидокорона қилган меҳнатингизни Зангиота тумани даги «Ўзбекистон» колхози жамоаси яхши билади. Шунинг учун ҳам кўпчилик ўзига яқин олиб, «Амма», деб атайди.

Бизни оқ ювиб, оқ тараб ўстирганингиз, ўзингиз емай едирганингиз, киймай кийдирганингиз, тарбиялаб эл қаторига қўшганингиз учун ўзимизни олдингизда доимо қарздор деб биламиз ва қошингизда таъзим бажо келтирамиз. Сизга соғлиқ, узоқ умр тилаймиз.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ: «Умриниссо, Вазифа, Шарифа, Зарифа, Раҳимжон, Каримжон, Абдуҳошим, Абдуваҳоб ва сон-саноқсиз невара, чевараларингиз».

Қудратли давлатгина фуқаросини ҳимоя қилишга қодир бўлади

(Боши 1-бетда).

Ўзбекистонда партиялар ва ҳаракатларни рўйхатга олиш тақиқлаб қўйилмаган, деди Президент. Лекин уларнинг дастурлари қани, мақсадлари нима? Улар нифоқ уруғини сочадиган чала-ярим шиорлар, шубҳали, талаблардан ташқари ҳеч нарсани таклиф эта олишмайди. Айрим ахборот воситаларининг хабарлари асосида хорижда «Каримов ўта қаттиққўл раҳбар» деган фикр вужудга келди. Аммо ҳозирги ўтиш даврида, тинчлик шу қадар омонат бўлиб турган, инсонпарвар мусулмон динига алоқаси бўлмаган Ислом ақидапарастлиги бош кўтариб кучайиб бораётган бир пайтда беҳуда ён бериш ва муросаи мадора қилиш фожиага олиб бориши мумкин. Тожикистонда худди шундай бўлди, у ерда сиёсатбозлар бошлаб берган биродаркушлик уруши натижасида 30 мингдан ортиқ одам ҳалок бўлди.

Қонуний йўл билан сайланган кучли ҳокимият — Марказий Осиё минтақасида барқарорликнинг кафолати бўлиб, бу борада Ўзбекистон алоҳида ўрин тутади.

Хорижий журналистларни Тожикистондаги аҳволни барқарорлаштиришда Ўзбекистон қандай ўрин тутгани ҳам қизиқтирди. Президент бу саволга батафсил жавоб қайтарди. Тошкентда имзоланган ялпи хавфсизлик тўғрисидаги шартномада кўзда тутилишича, МДҲ мамлакатлари бир-бирига ёрдам беришга мажбур. Ҳозир, деб таъкидлади Ислом Каримов, Россия Марказий Осиё минтақасидаги барқарорликнинг кафили бўлиши лозим. Тожикистон Олий Кенгашининг илтмосига биноан Ўзбекистон, Қозоғистон ва бошқа мамлакатларнинг ҳарбий қисмлари фуқаролар уруши давом этаётган жойларга юборилди. Ўзбекистоннинг қандайдир жойларни «босиб олиши» тўғрисида гапириш ахлоқсизликдан бошқа нарса эмас. Минглаб бегуноҳ кишилар ҳалок бўлаётган, жаҳон ҳамжамияти эса бу фожиага мутлақо эътибор бермаётган бир пайтда мамлакатнинг қонуний сайланган ҳукуматига қардош халқ ёрдам берди. Ислом ақидапарастларининг ҳақиқий қиёфаси намоён бўлди. Замонавий қуроллар билан таъминланган, миллион долларлаб пули бўлган ақидапарастлар бу қадимий диёрни Эронга ўхшаш давлатга айлантирмоқчи бўлдилар. Лекин бегуноҳ кишилар қони эвазига бундай давлатни барпо этиб бўладими?.. Тўғри, Ўзбекистонга ақидапарастликнинг суқилиб кириш хавфи бор. Бироқ қонуний йўл билан сайланган ҳокимият, барча соғлом фикрли кишилар ақидапарастликнинг кириб келиши қон тўкилишига сабаб бўлишини, мамлакатни бир неча ўн йил орқага улоқтириб ташлашини англайдилар.

Ислом Каримов гиёҳвандлик ва бангифурушликка қарши курашга тааллуқли саволга жавоб қайтариб, Ўзбекистон яқин вақт орасида интерполга аъзо бўлишини, республика «оқ ажал»ни етиштирувчиларга ва уни тарқатувчиларга нисбатан муросасиз кайфиятда эканини айтди. Мана бир далил: икки кун олдин Афғонистондан бир неча юз килограмм банг республика ҳудуди орқали жўнатилишининг олди олинди. Юк — ёнғоқ деб кўрсатилган эди... Ўша ердан Тожикистонга ва бошқа қўшни мамлакатларга қурол-яроғ ҳам олиб келинмоқда. Бу ташвишли ҳол эмасми, ахир?..

Ўзбекистоннинг кўп миллатли халқи ишонадиган кучли ҳокимиятгина осойишталикни сақлаб қола олади, республикани юксалиш йўлига олиб чиқа олади. Бу соҳада кўп нарса журналистларга ҳам боғлиқ, деди Президент Каримов. Чунки улар ижтимоий фикрни вужудга келтирадилар, ахборотни миллионлаб кишиларга етказадилар. Ахборот эса ҳамиша ҳақиқатдан иборат бўлиши керак.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти журналистларнинг кўпгина бошқа саволларига ҳам жавоб қайтарди.

Л. ЛЕВИН,
ЎзА мухбири.

«Соғлом авлод учун» орденини таъсис этиш тўғрисидаги фармонга шарҳ

Ёш давлатимиз чинакам буюк тарихий ўзгаришларни бошидан кечириб, асрлар бўйи орзу қилинган эркинлик ва мустақилликка эришмоқда. Президент И. А. Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган сиёсий ва иқтисодий йўл буюк келажак сари олиб бормоқда.

Мамлакатимиз жаҳондаги ривожланган давлатлар қаторига чиқиб олиши, Ўзбекистоннинг улкан маънавий, моддий бойликларини сақлаб қолиши ва кўпайтириши учун барча зарур шарт-шароитларга эгадир.

Республиканинг стратегик вазифаларидан бири — буюк келажак йўлидаги барча эзгу ишларни амалга оширишга қодир бўлган соғлом, жисмоний ва маънавий камол топган авлодни тарбиялаб етиштиришдан иборат.

Ҳозир келгуси авлодлар саломатлиги тўғрисида, соғлом болалар туғилиши учун, уларнинг жисмоний, маданий ва ақлий жиҳатдан камол топиши учун зарур шарт-шароитни яратиш ҳақида жиддий ўйлаб кўрадиган пайт келди. Президентнинг Ўзбекистонни юксалтириш дастурида бу вазифа давлат аҳамиятига молик ғоят муҳим вазифа сифатида белгиланган. У соғлиқни сақлаш, халқ таълими, жисмоний тарбия ва спорт, жамоат ташкилотлари ва хўжалик тузилмалари соҳаларидаги барча ходимлар олдига янги талаблар қўяди.

Республикада бу соҳада улкан собитқадам ишлар бошлаб юборилди. Президент бир қанча фармонлар қабул қилди, улар аёллар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлашга қаратилган бўлиб, бу фармонларнинг амалга оширилиши ҳозирнинг ўзидаёқ ижобий натижаларга эришишга кўмаклашмоқда. Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни камол топтиришда, оналик ва болалик осойишталигининг моддий асосларини яратишда давомийликни таъминлашда давлат ва жамоат тузилмалари иштироки миллий дастурининг асосий йўналишлари ишлаб чиқилмоқда.

«Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилиши мамлакатимизнинг келажаги соғлом авлодда мужассамлашувининг яна бир ёрқин далилидир. Бу Ўзбекистон Республикасининг олий мукофотларидан бири бўлиб, жаҳон тажрибасида бундай орден бўлмаган.

Янги орден бўлажак авлодлар генетик фондини яхшилашга доир илмий ишланмаларга, экстрагенитал касалликларнинг олдини олишга қаратилган тадқиқотларга, болалар ва ўсмирларни янада соғломлаштириш қоидаларига кудратли омил бағишлайди. Ватан мукофоти онaликни муҳофаза қилувчи барча тиббиёт ходимларининг олижаноб меҳнатига янгича баҳо беради.

Шуни айтиш керакки, фақат ёш авлоднинг саломатлигини муҳофаза қилиш ва камол топтириш билан бевосита шуғулланадиган касб вакилларигина эмас, шу билан бирга оналар ва болаларни ҳимоя қилишга ўз ҳиссасини қўшган турли давлат ва жамоат тузилмалари вакиллари ҳам шу орден билан тақдирланади. Хайрия ишларига ҳамда оналик ва болаликни ҳимоя қилувчи ва улуғловчи моддий ва маънавий қадриятларни яратишга қаратилган катта умумдавлат тадбирларини ўтказиб, етим болалар ва ногиронларни тарбиялашга ҳисса қўшган фуқаролар меҳнати қадрланиши ҳам жуда муҳимдир.

Мукофотланганлар учун белгилаб қўйилган катта ижтимоий ва моддий имтиёзлар Ўзбекистон Республикаси биринчи орденининг аҳамияти ва обрўси катталигини тасдиқлайди.

Аммо энг муҳими унинг маънавий жиҳатидир. Чунки бу орден халқимизнинг тараққиёт учун шарт-шароит яратувчи, ёш авлодни онаотага муҳаббат руҳида, ўз Ватанини ҳимоя қилишга ва унинг бойликларини кўпайтиришга қодир чинакам ватанпарвар қилиб тарбиялашга интилувчи вакилларига берилади.

Ўзбекистон Республикасининг «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилиши ёш давлатнинг барча ватанпарвар кучлари учун муҳим омил бўлиб хизмат қилади, улар жамиятимиз асосларининг негизини — она ва боланинг, ёш авлоднинг саломатлигини мустаҳкамлашлари керак. Ўз фарзандларига ва оналарга шу қадар катта эътибор бераётган давлатимизнинг келажаги ҳақиқатан ҳам буюкдир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ГУРУҲ АЁЛЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ»

Раҳматуллаева Замира — Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси қошидаги «Дуторчи қизлар» дастасининг мусиқа раҳбари

Халилова Мавлуда Болтаевна (Матлуба **Дадабоева**) — «Мақом» дастасининг артисти

Ўдаева Султонпошша — хонанда, Тошкент шаҳридаги 38-мактабнинг мусиқа муаллимаси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЖУРНАЛИСТ»

Охунова Эътиборхон — журналист, ёзувчи

Усмонова Холтош — «Саодат» журналининг бўлим бошлиғи

Шерова Ҳабиба — Тошкент вилояти «Чиноз ҳаёти» газетасининг муҳаррири

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Авелбаева Клара Саджимуратовна — Қорақалпоғистон Республикаси маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси

Генкина Любовь Тимофеевна — Самарқанд вилояти бирлашган кутубхоналар директори

Раҳимбоева Қутлибека — публицист, шоира

Салимова Шарифа — «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасининг ходими

Шоймардонова Шоҳида Алиевна — композитор

Қобулова Диловар Насимовна — Ўзбекистон Республикаси хотин-қизлар қўмитаси раисининг ўринбосари

Ғуломова Дилбар Муҳамедхоновна — Ўзбекистон Республикаси хотин-қизлар қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари

Эгамбердиева Турғуной Аҳмаджоновна — Фарғона давлат университетининг проректори

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ПИЛЛАЧИ»

Қамбарова Хадича — Наманган вилояти Уйчи тумани Қизилравот тажриба хўжалигининг ишчиси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНОАТ ХОДИМИ»

Қурбонова Рисқи Раҳматовна — Навоий вилояти «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси аммиак селитра цехининг смена бошлиғи

Ҳусенова Тош — Бухоро шаҳар зардўзлик фабрикасининг тўқувчиси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХОДИМИ»

Жумабекова Малика — Жиззах вилояти Фориш тумани Устихон қишлоқ участка шифохонасининг акушер-гинекологи

Эшмуродова Зайнаб Бобоевна — Сирдарё вилояти Янгиер шаҳар тиббиёт санаторийси бошлиғининг ўринбосари

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХАЛҚ МАОРИФИ ХОДИМИ»

Элмуродова Момохол — Қашқадарё вилояти Қамаши туманига қарашли Ғ. Ғулом номидаги мактаб ўқитувчиси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМИ»

Ражабова Дармон — Хоразм вилояти Янгибозор тумани Ҳамза номидаги жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи

Расулова Асалхон — Андижон вилояти Олтинкўл тумани «Коммуна» жамоа хўжалиги бригада бошлиғи

Рўзиева Обод Олтиевна — Сурхондарё вилояти Термиз тумани «Дўстлик» жамоа хўжалиги бригада бошлиғи

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Алихонова Нилуфар — шоира, Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитаси қошидаги ижодкор аёллар уюшмасининг раиси

Аҳмадхонова Маҳмуда — Наманган вилояти оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш марказининг бош шифокори

Аҳметова Гулзира Ибрайқуловна — Навоий вилояти Конимех тумани 20-мактаб-интернат ўқитувчиси

Бозорова Норжон Бақоевна — Бухоро вилояти хотин-қизлар қўмитасининг раиси

Бухарцева Вера Петровна — Сирдарё вилояти ногирон аёллар интернатининг директори

Бўтаева Холтожихон — Фарғона вилояти Охунбобоев тумани Оқтепа қишлоғи боғча мудираси

Зокирова Замирахон Муҳитдиновна — Фарғона вилояти Охунбобоев номидаги Қўқон тикувчилик фабрикасининг тикувчиси

Курманова Сакип — Қорақалпоғистон Республикаси балиқчилик саноатига қарашли Мўйноқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси

Маҳмудова Наима Маҳмудовна — Тошкент давлат педиатрия тиббиёт институтининг кафедра мудири, профессор

Мелибоева Тожи — Тошкент вилояти Зангиота тумани «Мустақиллик» давлат хўжалигининг директори

Мирзажонова Хайриниса Холматовна — Тошкент шаҳар Бектемир тумани ҳокимининг ўринбосари

Миржалилова Ҳожар — Сирдарё вилояти хотин-қизлар қўмитасининг раиси

Назарова Озода — Дони Зокиров номидаги хор-капелла солисткаси, Тошкент шаҳри

Нурматова Муножотхон Қўчқоровна — Ўзбекистон Республикаси хотин-қизлар қўмитасининг биринчи даражали мутахассиси

Нурмуҳамедова Рихси — Тошкент «Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси

Отахонова Онажон Аҳмедовна — Хоразм вилояти Ипакчилик бирлашмасининг ипак ўровчиси

Расулзода Пахтагул Назаровна — Тошкент темирйўл муҳандислари институтининг доценти

Сафоқулова Мавжуда — Самарқанд вилояти Пастдарғом тумани халқ таълими бўлими мудирининг ўринбосари

Турдиметова Румия Олимовна — Самарқанд вилояти Тайлоқ тумани марказий касалхонасининг врач-гинекологи

Улуғхўжаева Умри — Тошкент вилояти Қибрай тумани «Қибрай» давлат хўжалигининг бригада бошлиғи

Холмуродова Мавжуда — Олмалиқ кон-қидирув экспедицияси касаба уюшмаси қўмитасининг раиси

Шодиева Бўритош Аминовна — Сурхондарё вилояти хотин-қизлар қўмитасининг раиси

Эралиева Ўғилхон Нормирзаевна — Наманган вилояти Косонсой тумани Худойбердиев номидаги давлат хўжалиги сут соғувчиси

Эсалиева Тошбуви Бегимовна — Жиззах вилояти Зарбдор тумани уй-жой-коммунал хўжалиги сувоқчи-бўёқчиси

Қодирова Соня Бўриевна — Бухоро шаҳар 4-болалар поликлиникасининг бош шифокори

Ҳайитова Тўхта — Сурхондарё вилояти Узун тумани «1 Май» жамоа хўжалиги бригада бошлиғи

Ҳалимбетова Сапаргул — Қорақалпоғистон Республикаси Беруний тумани Охунбобоев номидаги давлат хўжалиги ишчиси

Ҳожиқосимова Тошхон — Андижон вилояти Асака тумани фахрийлар кенгашининг раиси.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 4 март.

«СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

1. «Соғлом авлод учун» ордени билан кишилар оналик ва болаликни муҳофаза қилишдаги, соғлом авлодни камол топтириш учун энг яхши моддий шароит ва ахлоқий муҳитни таъминлашдаги алоҳида хизматлари учун мукофотланадилар.

2. «Соғлом авлод учун» ордени икки даражадан иборат бўлади:

I даражали «Соғлом авлод учун» ордени;

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени.

I даража орденнинг олий даражасидир.

I даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан кишилар оналик ва болаликни муҳофаза қилишда, инсон экологиясини яхшилашда, жисмонан ва ахлоқан соғлом авлодни, ватанпарварлик ҳамда ўз Ватани — мустақил Ўзбекистонга ҳар томонлама содиқлик ва ундан фахрланиш олий туйғуларини тарбиялашда, оналик ва болаликни таъминлаш учун муносиб моддий ва маънавий замин яратишда Ўзбекистон давлати ва халқи олдидаги жуда катта хизматлари учун мукофотланадилар.

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан соғлом авлодларни камол топтириш ишига катта ҳисса қўшган, оналик ва болалик тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилувчи кишилар, ногирон ва етим болаларнинг васийлари, болалар ва оналикка нисбатан мунтазам олий хайр-эҳсон кўрсатувчи жамоат ташкилотлари, хўжалик тузилмаларининг вакиллари мукофотланадилар.

I даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганлар қуйидаги ҳуқуқларга эга бўладилар:

— йилига бир марта (ҳар икки томонга) Ўзбекистон Республикаси ҳудуди доирасида темир йўл, ҳаво ёки шаҳарлараро автомобиль транспортида шахсан бепул юриш;

— шаҳар йўловчилар транспорти, қишлоқ жойларда автомобиль транспортининг барча турларидан (таксидан ташқари) шахсан бепул фойдаланиш;

— имтиёзли тиббий хизматдан фойдаланиш ва дори-дармонларни текин олиш·

— квартира ва коммунал хизматлар учун ҳақ тўлашдан озод бўлиш.

I даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганлар бир вақтнинг ўзида энг кам иш ҳақининг 50 баравар миқдорида пул мукофоти оладилар.

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганлар:

— шаҳар йўловчилар транспорти, қишлоқ жойларда автомобиль транспортининг барча турларидан (таксидан ташқари) шахсан бепул фойдаланиш;

— имтиёзли тиббий хизматдан фойдаланиш ва дори-дармонлар нархининг 50 фоизини тўлаш;

— квартира ва коммунал хизматлар ҳақини 50 фоиз миқдорда тўлаш ҳуқуқига эга бўладилар.

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганларга бир вақтнинг ўзида энг кам иш ҳақининг 25 баравар миқдорида пул мукофоти топширилади.

I ва II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотлаш тўғрисида вазирликлар ва идоралар, фан ва маданият муассасалари, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши ҳамда вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларининг тақдимига кўра Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони чиқади.

«Соғлом авлод учун» ордени билан бошқа давлатларнинг фуқаролари ҳам мукофотланишлари мумкин.

I ва II даражали «Соғлом авлод учун» ордени кўкракнинг чап томонида тақилади.

Ҳар бир мукофотланган кишига тегишли даражали «Соғлом авлод учун» орденини топшириш билан бир вақтда мукофотланганлик тўғрисидаги ҳужжатлар берилади.

«Соғлом авлод учун» орденининг даражаларидан қатъи назар, бу орден билан такроран мукофотланилмайди.

ИҚТИСОДИЁТ ЖАБҲАСИДА

ФОЙДА 50 МИЛЛИОНДАН ОШДИ

● Андижон пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходимлари ўтган йилнинг якунларига кўра яхшигина мукофот пули олдилар. Корхона олган 51 миллион сўм фойда ходимларнинг оилавий бюджетига барака киритди.

Лекин фойда олиш осон эмас, бирлашмада машина-ускуналар янгиланди, янги харидоргир пойабзалларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, дўконлар пештахталарида тобора камайиб кетаётган калиш ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Айни пайтда меҳнат унумдорлиги анча ошди. Иш сменаси қисқартирилиб, олти соатга келтирилганига қарамай ходимларнинг иш ҳақини кўпайтиришга муваффақ бўлинди.

Олинган фойда пойабзалчиларнинг эҳтиёжларига сарфланишидан ташқари вилоят марказини кўкаламзор қилиш ва ободонлаштиришга 800 минг сўм, Бобур жамғармасига 500 минг сўм, «Маҳалла» жамғармасига 100 минг сўм ўтказилди. Фойданинг бир қисмини Италия ва Германиядан тағин ҳам мукаммалроқ машиналар сотиб олишга сарфлашга қарор қилинди.

ҲАМКОРЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

● Норин туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг деҳқонлари баҳорги дала ишларини ишонч билан бошламоқдалар хўжаликда ҳамма машиналар дала ишларига тахт қилиб қўйилган.

Туман қишлоқ хўжалик техника ремонти бошқармасининг мутахассислари хўжаликдаги техникани яхшилаб таъмирлашда ёрдам бердилар. Улар билан ҳамкорликни давом эттириш кўпгина муаммоларни ҳал этишга ёрдам беради. Шу сабабли жамоа хўжалиги бошқарма билан техникага ҳар томонлама хизмат кўрсатиш тўғрисида шартнома тузди.

Бу хизмат учун тўланган ҳақни механизмларнинг пухта ишлаши қоплаб кетади, натижада кўплаб маблағ тежаб қолинади, чунки ҳозирча хўжаликнинг едирилган деталларни мустақил таъмирлаш, эҳтиёт қисмлар топиш имконияти йўқ. Бошқарма ходимлари билан ҳамкорлик даврида жамоа хўжалигида механизмларнинг умумий техникавий ҳолати анча яхшиланди.

АМАЛИЙ ҒАМХЎРЛИК

Боёвут туманидаги Ленин номли жамоа хўжалиги меҳнатчиларининг оилалари электр қуввати ва табиий газдан фойдаланганлик учун ҳақ тўлашдан озод қилинди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишдан яхшигина фойда олган хўжалик бу харажатларни ўз зиммасига олди.

Кўпгина колхозчилар ўтган йил якунларига кўра катта даромад олдилар. Масалан, А. Ҳайдаров оиласига 440 минг сўм, Х. Отабеков оиласига 365 минг сўм, Р. Бўриев оиласига 185 минг сўм тўланди. Колхоз ҳаммоми ҳам жамоа хўжалиги аъзолари учун текин хизмат қилмоқда.

Сирдарё вилояти.
(ЎзА).

«Қишлоқ ҳақиқати»нинг
ТАРҒИБОТ-ТИЖОРАТ ХИЗМАТИ

ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ,

UNIVERSAL IMPORT-EXPORT GmbH
MÜNCHEN HANNOVER
Michael Dick

ФЕРМЕРЛАР ДИҚҚАТИГА

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИМИЗ ЖАҲОННИ ҚАМРАГАН

КУП ТАРМОҚЛИ ОЛДИ-СОТДИ ФИРМАСИ
МЮНХЕН-ГАННОВЕР

ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАЙДИГАН, ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРГА АСОСЛАНГАН ҚУЙИДАГИ ЗАМОНАВИЙ УСКУНАЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ:

— САБЗАВОТ ВА МЕВА ҚУРИТИШГА МУЛЖАЛЛАНГАН МУЪЖАЗ ЗАВОДЛАР;
— КИЧИК СУТ ЗАВОДЛАРИ;
— ПИШЛОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН ЗАВОДЛАР;
— МАКАРОН МАҲСУЛОТЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН УСКУНАЛАР.
— ТЕГИРМОНЛАР ВА БОШҚА УСКУНАЛАР.

Берилган буюртмалар қисқа муддатда адо этилади.

Ускуналарнинг баҳоси ўртача бўлиб, ишлаб чиқарувчи ва сотиб олувчилар учун мақбул даражада белгиланган.

Қурилмаларнинг меҳнат унумдорлиги ғоят юқори.
Ушбу қайта ишлаш корхоналарига сарфланган маблағ қисқа муддатда қопланади.

Ускуна ва қурилмаларга Сиз учун қулай бўлган усулда ҳақ тўлашингиз мумкин.

Шу кичик корхоналар бўйича Сизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан фирмамизни Ўзбекистон Республикасида тарғиб-ташвиқ этиш ва унинг манфаатларини ҳимоя қилиш ваколатини олган ташкилот — «Нуристон» ассоциациясига — Ўзбекистон агросаноат комплекси тармоқларини информатизациялаштириш ва ривожлантириш уюшмасига мурожаат этишингизни сўраймиз.

«Нуристон» ассоциациясининг манзили: 700043, Тошкент, Халқлар дўстлиги кўчаси, 8-уй, телефонлар: (3712) 45-68-67; 45-22-41.

ҚАЙТА ИШЛАШ КОРХОНАЛАРИ СИЗГА ЯХШИ ДАРОМАД КЕЛТИРГАНДА ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ ЯҚҚОЛ НАМОЁН БЎЛАДИ.

Жамғарма банки

ПУЛИНГИЗНИ ЖАМҒАРМА БАНКИДА САҚЛАСАНГИЗ ҚАДРСИЗЛАНИШИНИНГ ОЛДИНИ ОЛАСИЗ

Ўзбекистон Республикаси Жамғарма банки муассасаларида сақланаётган омонатларнинг фоиз ставкалари 1993 йил 1 январдан бошлаб қуйидаги миқдорларни ташкил этмоқда:

Йўқлаб олинадиган омонатлар бўйича — 10 фоиз;

Сақланиш муддати белгиланган омонатлар бўйича:

— Бир йилдан уч йилгача 20 фоиз;

— Уч йилдан беш йилгача. 30 фоиз;

— Беш йилдан кўп бўлганда — 45 фоиз;

Ёшлар-мукофот омонатлари бўйича — 20 фоиз;

Мақсадли болалар омонатлари бўйича —45 фоиз;

Тўпланадиган омонатлар бўйича — 45 фоиз;

Ютуқли омонатлари бўйича — 6 фоиз.

ЖАМҒАРМА БАНКИ ЭНГ ИШОНЧЛИ БАНК БЎЛИБ, ОМОНАТЧИЛАР ОЛДИДАГИ БАРЧА МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ДАВЛАТ ТОМОНИДАН КАФОЛАТ БЕРИЛАДИ.

Ўзбекистон Республикаси Жамғарма банки.

Улуғбек Мирзо Қобул яқинидаги тоғ этагида бир боғ барпо қилган бўлиб, уни Боғи Наврўзий деб атаган экан. Бобур Мирзо ана шу Боғи Наврўзийда баъзан аркони давлати билан, баъзан оиласи билан сайр қилган, гул мавсумида боғнинг латофатидан баҳраманд бўлганлар. Бобур Мирзонинг ёзишича, оналари Қутлуғ Нигор хоним шу боғда дафн этилганлар.

Бобур Мирзо 1503—1504 йиллар воқеаларини «Бобурнома»да баён қилар экан, Ҳиндистонга биринчи юриши пайтида Гўмал дарёси бўйига етиб келганларида Наврўз ва Ийди фитр (Рамазон ҳайити) бўлганлигини эслайди. Бобур Мирзо шу ердан «ийд ғуслиға» машғул» бўлиб, дарёда чўмилган. Сўнгра қўшини билан биргаликда Ийд намозини ўқиганлар. Бобур Мирзо ушбу тафсилотларни ёзар экан: «Наврўз ул ийдқа ёвуқ (яқин) келиб эди. Тафовут бир-икки кун эди, ул тақриб била бу ғазални айтиб эрдим», дейди ва шу куни Ийди рамазон ҳамда Наврўз муносабати билан ёзган ғазалидан икки байт келтиради. Биз уни тўлалигича эътиборингизга ҳавола қиламиз.

БОБУР ВА НАВРЎЗ

Мусаввир Маҳмуд ЖЎРАЕВ.

ҒАЗАЛ

Янги ой ёр юзи бирла кўруб эл шод байрамлар,
Манга юзу қошингдин айру байрам ойида ғамлар.

Менинг бу тори мў янглиғ танимға тоблар солди,
Ул ойнинг юзида сунбул киби зулфидаги ҳамлар.

Ҳавоға дуди оҳин тутатур ишқ аҳли ғайратдин,
Сабо таҳрикидин ҳар гаҳ паришон бўлса парчамлар.

Очилди зулфию хайлар намудор ўлди юзинда,
Гул узра чун бўлур пайдо кеча очилса шабнамлар.

Мену ғам кунжию оҳу фиғону ашки хунолуд,
Не хушдур гўшайи холий, майи софию ҳамдамлар.

Кўнгулни ишқ бузди, не осиғ панду насиҳатдин,
Менинг мажруҳ кўнглумга ярашмас ушбу марҳамлар.

Юзи наврўзи, васли ийдини Бобур ғанимат тут,
Ки, мундин яхши бўлмас бўлса юз наврўзу байрамлар.

ХАЙРЛИ ДАЪВАТ

Мустақилликка эришганимиз боис юртимизда қадимий урф-одатларимиз, инсоний қадриятларимиз қайтадан тикланяпти. Ана шундай оламшумул воқеалардан бири гўзаллик, меҳр-оқибат, ўзаро биродарлик, ҳамжиҳатлик, халқлар ўртасида тотувликка чорловчи Наврўзнинг нишонланишидир. Ўтган йили бу байрам республикамизда кўтаринкилик билан ўтди. Жумҳурият Наврўз хайрия жамғармаси ташкил этилди. Бу ташкилот эҳсонларидан қанчадан-қанча ўксик кўнгиллар таскин топди.

Наманган вилоятида ҳам анъанавий халқ байрамига қизғин ҳозирлик кўриляпти. Шу муносабат билан Наманган район раҳбарияти фуқароларга Наврўзни ҳар томонлама уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан мурожаат қилди.

— 14—21 март кунлари меҳр-мурувват ҳафталиги деб эълон қилинди, — дейди Ўзбекистон ХДП район кенгаши биринчи котиби Мираббос Жалилов. — Шу кунлар ичида райондаги минг нафарга яқин ёлғиз қариялар, қаҳрамон оналар, боқувчисини йўқотганлар, уруш қатнашчилари, ногиронлар, ижтимоий ҳимояга муҳтожлар ҳолидан хабар олинади. Кам таъминланган оилалар, тўшакда ётиб қолган беморлар йўқланади.

Бу тадбирда райондаги корхоналар ташкилот, муассасалар фаол иштирок этиш истагини билдиришяпти.

Наманган шаҳрида ҳам 320 ёлғиз кексалар, 178 қаҳрамон она, 481 боқувчисидан ажралган, 1022 уруш иштирокчиси, 5330 нафар ижтимоий ҳимояланишга муҳтож киши истиқомат қилади. Уларни бозор шароитида қўллаб-қувватлаш зарур.

14—21 мартда меҳр-оқибат ҳафталиги ўтказиш юзасидан фуқароларга даъват этилди. Шу ойда ўтганлар ҳам эсланиб, хотира куни нишонланади.

Бу хайрли ҳаракатлар наманганликлар томонидан хайрихоҳлик билан кутиб олинмоқда.

А. ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ФАРИШТАЛАР УЛУҒЛАГАН КУН

«Қуёш ва Ой фалакнинг икки кўзи бўлганидек, Наврўз бирла Меҳржон замоннинг икки кўзидур».

«Наврўз куни Худо Қуёшни яратган, унинг ҳаракати туфайли эса муддатимиз йил, ой, кун, соатларга бўлинган».

«Наврўз куни Худо қуйи оламни яратган ва унга Қаюмарсни подшо этган».

«Наврўз — Худо ер юзидаги барча маҳлуқотларни яратган 6 куннинг энг биринчиси ва энг хосиятлисидир».

Абу Райҳон БЕРУНИЙ.

«Наврўз — фаришталар улуғлаган кундир, чунки улар шу кунда яратилганлар. Уни пайғамбарлар ҳам улуғлайдилар, чунки қуёш шу куни яратилган ва уни подшоҳлар ҳам улуғлайдилар. Чунки у замоннинг энг биринчи кунидир».

Алибин Тусо ар-РИЗО.

«...Кошки эди, бизларнинг ҳар бир кунимиз Наврўз бўлса..».

Абдус-салом ибн АЛИ.

«Соқиё келтур майи гулгунки, хуш дамдур бугун,
Олами фархундаи Наврўзи оламдур букун.
Накҳати боди сабодин топти ўлганлар ҳаёт,
Ҳаббазо боди сабо Исийи Маръямдур букун».

АТОИЙ.

ЭНГ... ЭНГ...

Ер юзида энг кўп ёғингарчилик бўладиган жой Гавайидаги Кадан оролидир. Бу ерда ҳар куни ёмғир ёғади.

Ер юзидаги энг қуруқ жой Чилидаги Атакама саҳросидир. Кузатувлар давомида ҳали бу ерда бир томчи ҳам ёғингарчилик бўлгани йўқ.

Қорақалпоғистондаги Тўрткўл шаҳри атрофи собиқ Иттифоқ ҳудудидаги энг кам ёғингарчилик бўладиган жой эди. Йил давомида бу ерда 80 милиметрдан камроқ ёғингарчилик бўлади.

Йил давомидаги ёғингарчилик миқдори бўйича Ассам штатидаги (Ҳиндистон) Черрапунжи тоғ бекати пешқадамдир. 1881 йили бу ерда 23000 миллиметр ёғингарчилик бўлган. Ҳолбуки, Мисрдаги Кхара воҳасида йилига 0,1, Чилидаги Атика шаҳрида 0,5 миллиметрдан кўпроқ ёмғир ёғади.

КЎРИК ҒОЛИБИ

Мустақилликнинг умидбахш эпкинлари халқ таълими соҳасида ҳам жиддий ўзгаришлар ясашни тақозо этмоқда. Эндиликда ўқитувчи фақат дарслик асосида иш юритибгина қолмай, балки ижодий изланиши ҳам зарурдир. Гўзалкент районидаги Акмал Икромов номли 13-ўрта мактабнинг тарих фани ўқитувчиси Зубайдулла Равшанов буни яхши билади. Шу боис, у дарс ўтиш мобайнида эскирган қўлланмага суяниб қолмасдан, газета ва журналларда «Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари», «Тарихий мерос», «Ўтмишга бир назар» рукнлари остида берилаётган мақолалардан фойдаланмоқда. Натижада ўқувчиларнинг шу фанга нисбатан қизиқишлари ортмоқда. Қолаверса, дарс давомида таҳлил қилинаётган бугунги сиёсий ва иқтисодий вазият ўқувчиларда яхши таассурот қолдираётир.

— Дарслик билан чегараланиб қолиш ўқитувчининг ўз фанига эътиқодсизлигидир,— дейди Гўзалкент район халқ таълими бўлимининг катта услубчиси Ҳасан Холиёров. — Яқинда «Ўқитувчи-93» кўрик-танловида тинимсиз ижодий изланиш туфайли ҳамкасблари ва шогирдларининг меҳрини қозонган бир гуруҳ иқтидорли мураббийларни синовдан ўтказдик. Ўқитувчи Зубайдулла Равшановнинг «Анъанавий бўлмаган дарсларни ўқитиш услуби» ҳамда «Ўзбекистон тарихи фанини ўқитишда қўшимча адабиётлардан фойдаланиш» хусусидаги фикрлари ҳакамлар ҳайъатига маъқул тушди. Биринчи босқичда ёш ўқитувчи Зубайдулла иқтидорлилар кўрик-танловининг ғолиби бўлди.

Ҳа, Зубайдулла энди кўрик-танловларнинг навбатдаги босқичларига тайёргарлик кўрмоқда. Халқимиз «интилганга толе ёр» деб бежиз айтмайди.

Районда бўлиб ўтган кўрик-танловда Зубайдулла Равшанов фахрли биринчи ўринга, 1-ўрта мактабнинг расм ўқитувчиси Фарида Холмуродова иккинчи ўринга, 15-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси Холбуви Бўронова учинчи ўринга лойиқ топилиб, улар пул мукофоти билан ҳам тақдирландилар.

— Дастлабки имтиҳонни «аъло»га топширдим, — дейди Зубайдулла хурсандчилигини яширолмай. — Лекин ҳали олдинда катта довонлар бор. Ўйлайманки, кейинги уринишларим ҳам зое кетмайди. Менга қолса ҳамма ўқитувчини шу хил кўрикдан ўтказиш лозим, деб ҳисоблайман. Ўз фанига қизиқмайдиганлар шунда дарров ажралиб қолади.

Ғайрат БОБОҚУЛОВ,
Гўзалкент райони.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ БАҲОНА

ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

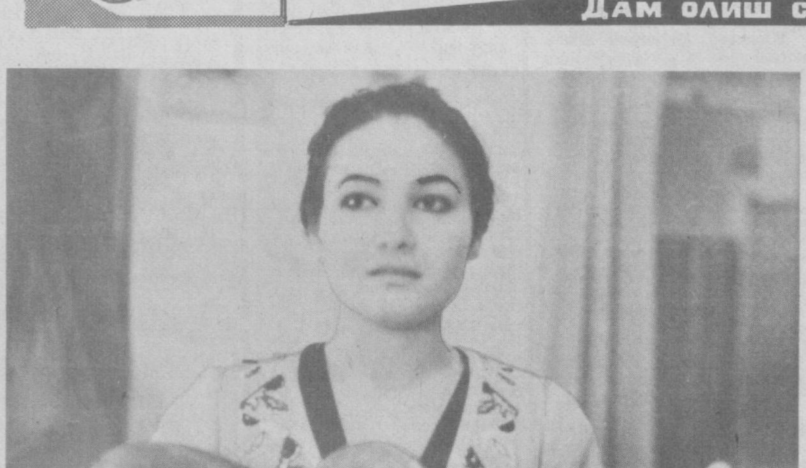

Беруний районидаги «Нафосат» дастаси санъаткорлари қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурида тез-тез бўлиб, ўзларининг дилбар қўшиқлари ва дилрабо рақслари билан томошабинлар дилини хушнуд этмоқдалар. Даста яккахон хонандаси Санобар Сапарбоева куйлаган қўшиқлар, айниқса, кўпчиликка манзур бўлаяпти. У Тошкентда бўлиб ўтган Қорақалпоқ маданияти кунлари ўзининг ёқимли овози билан пойтахт аҳлини ҳам мафтун этган эди.

СУРАТДА: Санобар Сапарбоева куйлаяпти.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ШАХМАТ ОЛАМИДА

Шахмат бўйича жаҳон чемпиони Г. Каспаров ва тож талабгори Н. Шорт ўртасидаги мусобақа шу йил август ойида Манчестер шаҳрида бошланиши Жаҳон шахмат федерацияси (ФИДЕ) томонидан расмий равишда эълон қилинган эди. Тож соҳиби Каспаров бу қарорга эътироз билдирди, чунки Манчестер шаҳри Н. Шорт яшайдиган мамлакат ҳудудидадир. «Ўз уйинг ўлан тўшагинг» деганларидек, равшанки, бу Шорт учун муайян устунлик туғдиради.

Шахмат мухлислари Шорт бу қулайликни қўлдан бермайди, деб ўйлашганди. Лекин инглиз шахматчиси Г. Касфаров билан якдил эканини билдирди ва улар биргаликда баёнот беришди.

Баёнотда 1985 йили ҳам ФИДЕ президенти Ф. Компаманес ўйинчилар фикрини писанд қилмай Каспаров ва Карпов баҳсини ўзбошимчалик билан тўхтатганлиги эслатилгач, шундай уқтирилади: «Шахматчилар ўртасидаги дўстликка раҳна солувчи бу хунук қилиқ кенг жамоатчилик томонидан эътирозга учраган эди. Кейинроқ ҳам Компаманес етакчилигидаги ФИДЕ ўз қоидаларини неча бор бузганди. Шу боис курраи заминдаги энг нуфузли шахмат баҳсини ўтказишда унга таяниб бўлмайди».

Баёнотда айтилишича, айнан шуни эътиборга олиб иккала гроссмейстер ҳам ўз баҳсини Профессионал шахмат уюшмаси (ПШУ) ҳомийлигида ўтказишга рози бўлишди. Бунинг учун уни таъсис этишга бўлғуси соврин жамғармасининг 10 фоизини ажратишга келишиб олинди. Каспаров, Шорт ва уюшма 1993 йили ПШУ байроғи остида жаҳоннинг энг кучли шахматчисини аниқлашга қаратилган баҳсни ўтказиш учун янги таклифлар киритишга даъват этишди. Таклифлар 19 мартгача хатжилдларда ПШУ манзилгоҳига юборилиши жоиз. Хатжилдлар 23 март куни Лондонда Каспаровнинг ва Шортнинг матбуот конференцияси пайти очилиб, таклифлар ошкор этилади.

* * *

Монакода аёллар ўртасида тож соҳибаси, хитойлик Се Цзюнь билан баҳсга киришиш ҳуқуқи учун мусобақа бўлиб ўтди. Унда грузин шахматчиси Нана Иоселиани ва венгриялик Жужи Полгар дона суришди.

Мусобақа давомида ташаббус Полгар томонида бўлди, Иоселиани ҳам бўш келмай бор маҳоратини ишга солди. Унинг жанговорлик хислатлари асосий баҳснинг сўнгги ўйинида айниқса, яққол сезилди. 3:4 ҳисобида ютқизаётган грузин шахматчиси ғалабага эришиб, мусобақанинг давом эттирилишига эришди. Вақти чекланган қўшимча икки ўйинда ҳам томонларнинг кучи тенг келди, дастлабки партияда Полгар ғолиб чиққан бўлса, иккинчисида Иоселиани зафар қучди. Шундан сўнг қуръа ташланиб, омад грузин шахматчисига кулиб боқди. Энди у жаҳоннинг энг кучли хотин-қиз шахматчиси аниқланадиган баҳсда Се Цзюнь билан дона сурйшади.

Ш. ЙЎЛДОШ ўғли.

ҲАР ТЎҒРИДА

● Япония шаҳзодаси Нарухитонинг қайлиғи Москвадаги болалар боғчасида тарбия кўргани, АҚШ ва Япониянинг уч обрўли дорулфунунида ўқиганидан сўнг яқинда яна «партага ўтирадиган» бўлди. Япония ташқи ишлар вазирининг қизи Масака Овада император оиласи аъзолигига муносиб фазилатларни ўзида мужассамлаштириш учун шу йилнинг март ойидан бошлаб маълумотини оширишга киришади.

Масака Овада умрининг қарийб ярмини чет элда ўтказгани учун инглиз ва бир неча Европа тилларини билади. У энди анъанавий япон шеърияти, Япония тарихи, сарой одоби, япон имлоси ҳаттотлиги каби тўққиз соҳа бўйича ўз билимларини мустаҳкамлаши керак.

● 2000 йилги олимпиадани Берлинда ўтказишни истовчилар ўз шаҳарларида мухолифларга дуч келишни кутмаган бўлсалар керак. ГСДПнинг шаҳар парламентидаги гуруҳи раҳбарларининг хабар беришларича, олимпиаданинг Берлинда ўтказилишига қаршилар шаҳар кўчаларида турли варақалар тарқатишмоқда. Унда олимпиадани Берлинда ўтказишга қаршилик кўрсатишга, ҳатто газандалик қилишга даъват қилинган.

Хитой раҳбарияти эса 2000 йилда Пекин олимпиадасида соҳиби бўлишини яна бир карра қўллаб-қувватлади.

● Австралия Осиё қитъасига ҳар йили тахминан 7 сантиметр яқинлашмоқда. Австралия геология хизмати ташкилотининг хабар беришича, бу ҳол дунё уммони тубида рўй бераётган зилзилалар натижасидир.

● Халқимизда азалдан сочнинг узунлиги ва ақлнинг калталиги орасидаги боғлиқлик ҳақида ҳазилнамо гап юради. Бу гапнинг рост-ёлғонлигини билиш учун бирор мутахассис тадқиқот ўтказмаган бўлса керак. Бироқ Американинг Бостон дорилфунуни олимлари соч устида тадқиқот ўтказиб, унинг тўкилиши билан юрак хасталиги орасида боғлиқлик борлигини аниқлашди.

БОШҚОТИРМА

БЎЙИГА: 1. Қандолатчилик маҳсулоти. 2. Зийнат, ҳашам. 3. Сабабчи, жавобгар. 4. Циркдаги ўйин майдони. 5. Сотқин. 6. Ёлғиз оёқ йўл. 8. Ҳамза номли театр артисти. 13. Жамият ҳаётидаги тубдан ўзгариш. 14. Бароқ думли чиройли ҳайвон. 15. Қурилиш анжоми. 17. Ёлланиб ишловчи деҳқон. 18. Ўзбек давлат ва жамоат арбоби. 20. Тикилаётган кийимнинг ортиқча жойи. 24. Дон экини. 25. Ойна солувчи мутахассис. 27. Шарм, ҳаё. 28. Байрамолди кун. 29. Таом. 30. Ҳинд бадиий фильми. 32. Сайёралардан бири. 33. Ш. Сиддиқийнинг «Фиғон» романидаги персонаж. 34. Товуш, овоз.

ЭНИГА: 1. Осмонга кўтарилиш, учиш. 4. Ерёнғоқ, 7. Олмали боғ. 9. Дадил, шартта. 10. Саноқ сон. 11. Совуқ шамол. 12. Билим манбаи. 16. Таъми, мазаси ўткир. 19. Чивиннинг бир тури. 21. Қурувчилар асбоби. 22. Кўп, кўпгина. 23. Нозик, чиройли ҳашарот. 25. Газета, журналларга олдиндан пул тўлаб ёзилиш. 26. Икки, тўрт ғилдиракли нақлиёт. 31. 1613—1917 йиллари Россияда ҳукмронлик қилган сулола бошлиғи. 25. Ширинлик. 36. Нозанин. 37. Яхши хулқ-атворли, малак. 38. Ҳинд қизлари исми. 39. Оммавий ўйин-кулги.

Фаёз АБДУҚАҲҲОР ўғли тузган.

ОСМОНЎПАР ИМОРАТ

● Японияликлар, мана ниҳоят, қоғоз чиқитларидан ғишт, уйлар учун панел ва бошқа қурилиш материаллари тайёрлашни ўрганишди. Хиого префектураси саноат технологияси илмий текшириш институтида ишлайдиган ихтирочилар янги технологиянинг мамлакатда ва хорижда кенг жорий этилишига умид билан қарамоқдалар.

Янги технологияга кўра, қоғоз чиқитлар дастлаб майдаланади, сўнгра полиэтилен билан қориштирилади. Кучли сиқиш ёрдамида олинган массани исталган шаклга солиш мумкин бўлади. Шу тарзда олинган янги маҳсулот ёғочдан ҳам мустаҳкам бўларкан.

(Газетамизнинг навбатдаги сони 10 мартда чиқади).

Бош муҳаррир Н. ЁҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Н. ҚАЮМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАЮМОВ, (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ҒОФУРОВ (масъул котиб), Н. ОРИФЖОНОВ, К. РИХСИЕВ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Узплодовошчвинпром» концерни, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Қишлоқ ҳақиқати» журналистлари жамоаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб—33-09-93, Масъул котиб ўринбосарлари—32-56-25. Деҳқончилик бўлими—32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими—32-56-31. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими—32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. Ленинград кўчаси, 32. Нашр кўрсаткич — 64.602. Тир. 31260. Буюртма Г—117.

Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди — 19.45